

SCI-FI OM ATT FÖLJA SITT HJÄRTA ELLER ATT FÖLJA DEM MAN ÄLSKAR

Famnen

RIKSTEATERN

90
1933-2023

AV **NANNA OLASDOTTER HALLBERG**
REGI **LOLA ZACKOW**
MED **JEFF LINDSTRÖM & LOLA ZACKOW**

LÄRARHANDLEDNING

Om lärarhandledningen

Denna lärarhandledning från Riksteatern är ett stöd för dig som ska besöka föreställningen *Famnen* tillsammans med dina elever. Här får du ta del av ett antal förslag till diskussioner, övningar och fördjupat arbete i klassrummet. Handledningen är inte tänkt att genomföras i sin helhet, du väljer helt och hållet själv vilken eller vilka delar som du tycker är relevanta för dig och dina elever.

Lärarhandledningen är ett komplement till Riksteaterns skrift *Att öppna nya världar* som mer detaljerat går in på hur barn och unga tar till sig scenkonst och hur du som medföljande vuxen kan skapa en trygg och givande scenkonstupplevelse för eleverna. *Att öppna nya världar* finns på Riksteaterns hemsida (se länk längre fram i handledningen).

Vänliga hälsningar

Riksteatern Barn & Unga

Famnen

Handlingen i korthet

Famnen utspelar sig i en mycket snar framtid där nya pandemier och kriser drivit de allra flesta människor till att överge sina fysiska kroppar, för att övergå till en tillvaro i den digitala världen Famnen. Där existerar inte längre begrepp som dödlighet, pengar eller arbete. Istället bygger allt på fritid, social interaktion och det inre livet.

Men alla har inte tagit steget över till Famnen. Kvar på jorden finns enstaka individer som håller fast vid att förbli i materiell form. Jorden och Famnen är inte avskurna från varandra, utan kan kommunicera via internet. Därför har Jeff, en av de sista människorna, kunnat bibehålla en stor publik när han livestreamat sin kamp för överlevnad på en folktom planet.

Tills idag. För nu har människorna i Famnen bestämt sig för att rycka ur kontakten och stänga av jordens förbindelse till internet. Publiken får bevittna Jeffs absolut sista livestream, som börjar innan kontakten mellan de två världarna slutgiltigt upphör.

Del av scenografin

Regissören har ordet

En uppgörelse med tiden före internet

För mig är *Fammen* viktig och personlig eftersom jag älskar den digitala världen lika mycket som jag hatar den. En gång fick jag frågan vilken min mest kontroversiella åsikt är och svarade att det nog är att jag i hemlighet hoppas att internet ska dö före mig.

Om Facebook vore ett land sett till befolkningens mängd skulle det vara världens största. Kan man välja bort att delta i ett så stort sammanhang? Vad är det att ha integritet i den digitala världen och hur gör man motstånd mot något som är så osynligt som det digitala? Och är man ensam även om man valt att vara själv och vem bestämmer vad som räknas som ett samhälle?

Även om min uttrycksform, teatern, är långsam kan den ändå vara maxad och förändra ens synsätt. På teatern jobbar vi med analoga processer och långsiktiga mål. Det går aldrig lika snabbt som att publicera innehåll i digitala kanaler. Jag tycker att det finns något fint och spännande i att låta teaterns värld få krocka med den digitala världens snabba flöden.

Med *Fammen* vill jag göra upp med människan som minns en tid före internet och som längtar tillbaka. Jag vill uppmuntra till att tänka utanför de förväntningar som finns på om, och hur, jag förväntas bli en digital identitet. Dessutom hoppas jag att föreställningen ska vara en ordentlig intrycksdusch genom att maxa teatermaskinen och skapa fantastiska scenkonstupplevelser som dryper av popkultur.

Jag vill lyfta allt det där svåra man kan känna inför att till stor del leva – och förväntas leva – i en digital värld. Här finns inga svåra undertexter. I denna pjäs jobbar vi snarare med övertextupplevelser. Min förhoppning är att den som sett *Fammen* också ser sig själv i frågor kring livet och döden. Vad som är på låtsas och vad som är på riktigt. Och vilka krockar som kan uppstå mellan den fysiska och den digitala världen.

Lola Zackow, regissör

Så här förbereder du dig och eleverna inför föreställningen

Låt eleverna se föreställningen utan att i förväg ha fått uppgifter eller läxor kopplade till föreställningen. Då hamnar själva upplevelsen i fokus vilket blir mer lustfyllt och berikande för eleverna.

Förbered däremot gärna eleverna på de praktiska förutsättningarna inför teaterbesöket, exempelvis bussresa, tider, plats och annan väsentlig information. Genom att berätta vad föreställningen heter, lite kort om vad det är för typ av föreställning och kanske även visa föreställningsaffischen kan du skapa både trygghet och nyfikenhet inför upplevelsen. Om eleverna är ovana vid teaterbesök kan det också vara bra att prata lite om vad det innebär att vara teaterpublik, exempelvis hur det skiljer sig från att se på film.

Titta gärna igenom ordlistan och handlingen i korthet i denna handledning före föreställningen för att se om det finns något där som du tror att eleverna behöver veta i förväg för att kunna ta till sig upplevelsen på bästa sätt. Har du elever i behov av extra förberedelse, finns ett särskilt förberedelsematerial tillgängligt digitalt på vår hemsida.

Under föreställningen

Låt eleverna uppleva och engagera sig i scenkonsten utifrån sina perspektiv och förutsättningar. Ibland kan vuxna tolka barns och ungas engagemang som stök, men i de allra flesta fall har föreställningen tagit höjd för att elevernas reaktioner ska kunna rymmas i föreställningsupplevelsen. Däremot känner du dina elever bäst och spelar därmed en viktig roll när det gäller att läsa av situationer under föreställningen om det skulle behövas. Tänk då på att tillsägelser och hy-schanden ibland kan störa minst lika mycket som själva stöket, medan det oftast kan räcka med en hand på en axel. Om du känner dig osäker kan du alltid fråga produktionens turnéledare som också kommer att finnas på plats. Du kan också läsa mer i Riksteaterns skrift *Att öppna nya världar*.

Efter föreställningen

Var generös med tiden efter föreställningen. Låt upplevelsen sjunka in utan stress. Även här är det viktigt att tänka på att alla är olika. Några kommer att vilja berätta direkt vad de tänkte och tyckte medan andra vill fundera för sig själva. Använd stunden efter föreställningen till att lyssna in vilka som verkar vara de spontana reaktionerna. Ett nyfiket och tillåtande klimat gör samtalet lättare och roligare för alla.

Allt sådant kan vara anledning att fånga upp i ett mer strukturerat samtal med hela klassen.

Eftersamtal

Ett samtal kring en föreställning ger plats för fördjupad reflektion kring både de konstnärliga uttrycken och föreställningens tematiska innehåll. Att ge eleverna en möjlighet att gemensamt samtala om sin scenkonst-upplevelse skapar dessutom förutsättningar för dig som lärare att både hitta pedagogiska infallsvinklar, samt fånga upp känslöstämningar och frågor kopplade till föreställningen. Detta går att göra på en mängd olika sätt. På nästa uppslag följer en kort beskrivning av *En väv av tecken* som är den metod för konstnärliga samtal som vi på Riksteatern Barn & Unga använder oss av.

Konstnärlig analys – en väv av tecken

1. Beskriv

Det första steget, grunden till analyspyramiden, är att tillsammans beskriva de olika delarna av föreställningen. Detta görs med fördel i form av en minnesrunda där varje elev får nämna en eller flera detaljer från föreställningen. Ni kan också utgå från de olika konstnärliga delarna i föreställningen. Ta hjälp av credlistan på baksidan av handledningen för inspiration. Hjälpt varandra att hålla beskrivningarna fria från värdering och tolkningar. Ju mer utförliga ni är desto mer kommer ni ha att utgå från när ni börjar tolka i nästa steg.

2. Tolka

Vad kan alla dessa saker ni beskrivit vara tecken på? Finns det detaljer som ger ledtrådar om vilken tid som föreställningen utspelar sig i eller om karaktärernas relationer och drivkrafter? Utgå från att alla konstnärliga val som gjorts är medvetna och genomtänkta. Alla tolkningar är välkomna och målet är inte att komma överens om en gemensam ”rätt” tolkning utan att lyfta olika möjligheter och perspektiv.

3. Reflektera

I det sista steget reflekterar ni genom att även använda det egna tyckandet och de egna känslorna kring upplevelsen. Vilka associationer dyker upp? Vilka minnen väcker det till liv? Låt var och en ställa sig frågan: Vad tycker jag om detta? Diskutera vad upphovsmakarna kan ha velat säga med föreställningen, och varför skolan vill att eleverna ska se just denna berättelse. Detta moment kan antingen fortsatt ske i grupp, men kan också göras individuellt. Det viktiga är att eleverna ges en möjlighet att formulera sina tankar om föreställningen, med stöd i det gemensamma samtalet.

- Vänta med värderingar.
- Alla val är medvetna val.
- Utgå från dig själv.

3. Reflektera

2. Tolka

1. Beskriv

Utblick

Att längta till framtiden med hjälp av fantasin

Man kan säga att det var när vi började använda verktyg som människan tog det första steget bort från djurvärlden. Ju mer avancerade verktyg desto mer ”människa” blev vi. Konsten att hamra fram en flintkniv att få zebran med gjorde oss mer framgångsrika än andra arter.

Men filosofen Platon, som levde på fyrahundratalet före Kristus, kritiserade teknikutvecklingen. Han menade till exempel att skriftspråket är en minnesteknik som gör att vi förslappas och förlorar viktiga förmågor. Om man inte lär sig texter utantill har man dem ju inte aktiva i sinnet.

Så kan man också kritisera annan teknik som ersätter en förmåga eller ett hantverkskunnande. Vävstolen är ett avancerat verktyg som utvecklats under årtusenden. Men i takt med att vävstolar ersattes med maskiner, blev väverskorna överflödiga. Snickaren, smeden, mjölkerskan byts ut mot sofistikerade maskiner. Hantverkskunnandet minskar eller försvinner helt. Och vid varje sånt steg blir våra sinnen och förmågor allt mindre värda.

Risken finns att vi glömmer bort oss själva i den processen. Att vi förlorar tron på våra sociala och kreativa förmågor och behov.

Ett forskarteam vid Lunds Universitet har studerat hur kultur och konstnärliga processer kan hjälpa oss att sluta gapet mellan insikt och handling. De skapade utställningen *Carbon Ruins* som fingerar en utställning från år 2053. Besökare får träda in i framtiden och titta tillbaka på en tidvis turbulent historia om hur Sverige blev världens första fossilfria nation. Forskarna har samlat artefakter från ”omställningsåren” och berättar deras historia. En stålflaska, en bit plastgräs, ett flygbonuskort med mera. Utställningen har setts av tusentals personer som alla engagerats att berätta sin historia, om något föremål i sin vardag, och hur det avvecklades eller ersattes med ett klimatsmart alternativ.

Forskarna fann att själva berättandet hjälpte människor att identifiera sig som medskapare av framtiden. Man uttryckte en känsla av att ha gått från sorg och handlingsförlamning till aktivt hopp. Forskarna fann också tre huvudtyper av ”medförfattare” bland deltagarna. De som fortsatte bygga på framtidsscenarioet med egna berättelser som gjorde det mer igenkännbart. De som mer passivt iakttog men samtidigt förmedlade en känsla av angelägenhet och engagemang. Och de som aktivt utforskade den framtida världen som något vi kan påverka själva.

Tekniska innovationer skapar möjligheter och vi behöver dem för att hantera olika utmaningar. Men att enbart tolka klimatkrisen eller andra samhällsproblem som tekniska problem, med tekniska lösningar, är att bortse från oss själva som sociala och skapande människor. Vi behöver ingenjörskonsten, men också bildkonsten, poesin, litteraturen, musiken. Vi behöver drömma om samhällen vi skulle vilja leva i. Det är bara med fantasins hjälp vi kan föreställa oss en framtid att längta till.

Mats Söderlund
Författare och poet

Mats Söderlund är författare och poet med ett tjugotal böcker bakom sig. Bland annat klimatfiktionstrilogin *Ättlingarna*. 2023 är han aktuell med essän *Härlig är jorden. Om fjällen, vädret och allt det som ännu inte gått förlorat* (Weyler förlag) och diktsamlingen *Eskatos, tystnaden tillhör inte oss* (Albert Bonniers Förlag). Söderlund driver också Klimatakademin.se

Repetitionsbild

Svåra val och etiska dilemman

ATT FÖLJA SITT HJÄRTA ELLER FÖLJA DEM MAN ÄLSKAR

I *Fammen* ställs Jeff inför ett beslut: att ladda upp sig i Fammen, trots att han är kritisk till vad det är och står för, eller att fortsätta kämpa för att överleva i en förstörd värld.

Lista tillsammans i helklass eller grupper:

- Vilka argument kan ni minnas från föreställningen för att Jeff ska ladda upp sig i Fammen?
- Vilka argument kan ni minnas emot?
- Kan ni komma på några andra argument eller perspektiv som inte nämndes i föreställningen men som skulle kunna vara av betydelse för Jeff i hans beslut

DEBATTÖVNING

Dela in klassen i lag. Varje lag tilldelas en fråga och ett ställningstagande kopplat till ett dilemma i eller kring föreställningen. Dilemmat kan antingen vara aktuellt när föreställningen utspelar sig men kan också vara något som kan ha kommit under det händelseförlopp som utspelar sig före föreställningen. Lagen ska sedan vässa sina argument för att kunna debattera mot de lag som har motsatt ställningstagande i samma fråga. Håll sedan debatterna med dig som moderator och övriga klassen som publik. Aspekter att ta hänsyn till kan till exempel vara: etik, psykisk och fysisk hälsa, fakta (här kan lagen få fantisera ihop fakta så länge de går i linje med händelserna i föreställningen), individens behov av att vara fri från sin kropp och samhällets behov av människor för att fungera.

Förslag på dilemman:

- Ska Fammen stänga ner internet?

- Bör de som finns kvar ladda upp sig i Famnen?
- Om Famnen leder till att människors fysiska kroppar på jorden dör, bör Famnen förbjudas eller åtminstone regleras?
- Ska samhället tillåta att människor begår självmord genom att ladda upp sig i Famnen?

Vad innebär det att leva?

Många av människorna som befinner sig i Famnen beskriver det som himmelriket. En plats utan smärta, fysiska eller ekonomiska behov där man kan leva för evigt. På det sättet finns det många likheter mellan uppslutningen kring Famnen och olika religiösa sammanhang.

Reflektera i helklass eller grupper:

- Hur tror ni att representanter för de stora världsreligionerna skulle ställa sig till Famnen?
- Hur förändras vår syn på Famnen beroende på om vi antar att människan har en själ eller inte?
- Vad innebär det att leva för en person som inte kan dö?

I Famnen är alla befriade från fysiska behov. Men samtidigt berövade alla former av fysiska upplevelser. Vi vet också att våra mänskliga hjärnor utvecklats genom årtusenden i relation till kroppen och den fysiska miljön.

Reflektera i helklass eller grupper:

- Vad skulle hända med våra psykiska behov när de inte längre är kopplade till en fysisk kropp? Skulle våra medvetanden anpassa sig till den nya verkligheten eller skulle vi längta efter fysisk närhet, mat, sömn och rörelse?
- Hur vilar ett medvetande som inte har en kropp som kan sova?

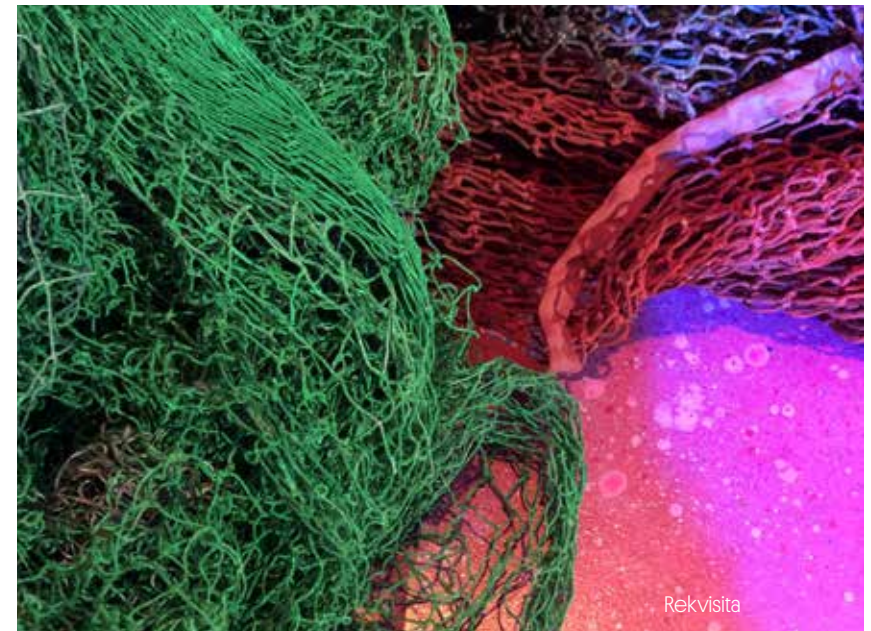
- Behöver ett medvetande som inte är sammankopplat med en fysisk hjärna vila?

Källkritik

Jeff kämpar under föreställningen med att få fram korrekt information, både om hur det är att existera i Famnen och huruvida det finns andra överlevare och var. Han har svårt att sortera i det ständiga flödet av åsikter och falska användare.

Här finns en möjlighet att samtala tillsammans i klassrummet om hur det ser ut idag. Upplever eleverna att det är lätt eller svårt att avgöra vad som är sant eller falskt? Vad finns för verktyg för att avgöra om en källa är tillförlitlig och hur undviker man att få en alltför ensidig bild av ett fenomen på grund av filterbubblor?

Statens medieråd har sammanställt ett omfattande pedagogiskt material på temat. Se länklista på sid 29.

Repetitionsbild

Science fiction som framtidsspanare

I alla tider har vi människor fantiserat om framtiden. Vår förmåga till kreativt och abstrakt tänkande har varit en avgörande egenskap för människans utveckling och konst och innovation har gått hand i hand. Detta är särskilt påtagligt inom science fiction-genren där det inte är ovanligt att författarna har kontakt med forskare inom det område som berörs och många forskare och innovatörer hittar inspiration i kulturella verk. Tack och lov har inte den allra första science fiction-romanen *Frankenstein* av Mary Shelley blivit verklighet. Här nedan följer några exempel på uppfinningar som först dök upp som science fiction innan de blev verklighet.

3D-skrivaren går att se som en primitiv form av "the replicator" i tv-serien *Star Trek* 1966.

Mobiltelefonen, i en vikbar version, förekom också i *Star Trek*.

Robotdammsugaren, videosamtalet och smarta klockor förutspåddes i den amerikanska animerade tv-serien *The Jetsons* vars första avsnitt sändes 1962.

Drönare förekom redan 1965 i Frank Herberts roman *Dune*.

DISKUTERA TILLSAMMANS

- Kan ni komma på fler exempel på uppfinningar som förekommit som science fiction innan det blivit verklighet?
- Vad kan ni hitta för exempel inom dagens populkultur på uppfinningar som skulle kunna bli verklighet i framtiden? Vad skulle ni vilja blev verklighet och vad skulle ni verkligen inte vilja förverkligas?

ÖVNING: SKRIVA SCI-FI

Ta inspiration från Farnen och skriv din egen framtids-sci-fi. Här är några tips på vägen.

1. Utgå från hur det ser ut idag

Ta avstamp i en aktuell samhällsutmaning. Hur skulle den kunna lösas med teknik? Bygg vidare på idéer som det redan pratas om idag eller kom på något helt nytt. Begränsa dig inte för vad som är logiskt och praktiskt möjligt idag. Ett superpiller som ger oss all näring vi behöver och håller oss fria från sjukdomar? Återskapande av utrotade arter med hjälp av genteknik?

2. Låt din idé forma världen

Hur påverkar dina tekniska lösningar från steg ett världens utveckling och vad händer med dem som lever där? Vilka nya problem uppstår när de gamla löses, om de har lösts?

3. Fortsätt framåt (och kanske längre bort)

Fundera över hur långt fram i tiden du vill gå. 10 år, eller 1000? Befinner vi oss kvar här, på en annan planet eller i en annan dimension? Hur formas din berättelse av om den utspelar sig nära eller långt bort från vår egen verklighet?

4. Befolka berättelsen

Nu har du en värld. Nu behöver din berättelse befolkas med en person(er) som vi kan förstå världen genom och som kan föra berättelsen framåt. Vem får vi följa i din värld? En hjälte utsedd att rädda världen eller en helt vanlig person som försöker överleva? Kanske båda två på samma gång?

Ta hjälp av digitalt hjälpmedel!

Riksteatern har tillsammans med Gleerups digitala läromedel Clio tagit fram ett utbildningsmaterial för barn och ungdomar, från förskoleklass ända upp till åk 9. Riksteatern vill genom att tillgängliggöra detta material digitalt ge lärare pedagogiska verktyg där barn och ungdomar får fördjupa sin upplevelse och sin kunskap genom att tolka och reflektera.

Materialet består av två aktiviteter, en före föreställningen och en efter föreställningen. Du som lärare kan antingen arbeta med materialet som ett traditionellt läromedel eller låta eleverna själva arbeta direkt i verktyget.

Mer information om Clio och hur du kan arbeta med verktyget hittar du på <https://www.riksteatern.se/barn-och-unga/larare/digitala-hjalpmedel/>

Rekvisita

Föreställningen och läroplanen

Här nedan följer exempel på delar ur läroplanen som på olika sätt knyter an till innehållet i föreställningen samt innehållet i denna lärarhandledning.

Centralt innehåll kursplanen i biologi

NATUR OCH MILJÖ

- Lokala och globala ekosystem. Sambanden mellan populationer och tillgängliga resurser. Fotosyntes, cellandning, materiens kretslopp och energins flöden.
- Människans påverkan på naturen lokalt och globalt samt hur man på individ- och samhällsnivå kan främja hållbar utveckling. Betydelsen av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

KROPP OCH HÄLSA

- Hur den psykiska och fysiska hälsan påverkas av levnadsförhållanden, kost, sömn, motion, stress och beroendeframkallande medel samt hur hälsoproblem kan begränsas på individ- och samhällsnivå.

Centralt innehåll kursplanen i engelska

LYSSNA OCH LÄSA – RECEPTION

- Talad engelska, även med inslag av regional och sociolektal variation, och texter, från olika medier.

Centralt innehåll kursplanen i religion

RELIGIONER OCH ANDRA LIVSÅSKÄDNINGAR

- Vad religion och livsåskådning kan betyda för människors behov av mening, gemenskap, identitet och förståelse av omvärlden.

- Likheter och skillnader i religiösa tolkningar och praktiker mellan och inom olika religioner. Huvudinriktningar inom kristendom och andra religioner.
- Tolkning av och samtal om religiös och livsåskådningsmässig symbolik och mening i Bibeln och andra religiösa urkunder, samt i ritualer och estetiska uttryck.

ETIK OCH LIVSFRÅGOR

- Samtal om och reflektion över livsfrågor utifrån elevernas egna tankar samt utifrån tolkningar inom religioner och andra livsåskådningar. Sådana frågor kan till exempel handla om identitet, kärlek, sexualitet och meningen med livet.

Centralt innehåll i kursplanen i samhällskunskap

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

- Hur media produceras, distribueras och konsumeras samt vilka möjligheter och svårigheter det kan innebära för mediernas roll i ett demokratiskt samhälle.
- Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs i media, till exempel utifrån kön och etnicitet, och hur detta kan påverka normbildning och värderingar.

Centralt innehåll i kursplanen för svenska

TALA, LYSSNA OCH SAMTALA

- Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument.

TEXTER

- Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.
- Några skönlitterärt betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.
- Texter i digitala miljöer samt andra texter som kombinerar ord, bild och ljud. Språkliga och dramaturgiska komponenter samt hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i filmiskt berättande, teaterföreställningar och webbtexter.

SPRÅKBRUK

- Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Skillnader i språkanvändning beroende på syfte, mottagare och sammanhang. Språkets betydelse för att utöva inflytande.
- Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang.

INFORMATIONSSÖKNING OCH KÄLLKRITIK

- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Repetitionsbild

Ordlista

Blodspillan	Onödig uppoffring av människoliv. Syftar i föreställningen på hur människan begått våld på naturen
Finanskris	När omständigheter skapar ekonomiska problem i sådan omfattning att det påverkar hela samhället.
Hybris	En övertro på sig själv. Kommer från antika Grekland och syftade då på att tro sig kunna efterlikna eller till och med överträffa gudarna.
Idka	Ägna sig åt, sysselsätta sig med
Innovation	Ny idé eller lösning som möter ett behov i vardagen och omvärlden
Kapplöpning	Att springa ikapp. I detta sammanhang ett uttryck för att tävla om att bli först med en ny uppfinning.
Kvalmig	Tryckande, instängd, tung (om luft eller klimat)
Majoritet	Flertal. De flesta i en grupp. Motsatsen till minoritet.
Medioker	Medelmåttig, mellanbra
Minneslund	En plats där döda personer begravs men utan egen grav. Istället är platsen gemensam för anhöriga att besöka och minnas sina anhöriga.
Nysta	Refererar till att nysta upp garnnystan. Används här som uttryck för att sortera ut relevant fakta ur en stor mängd information.

Näringslivet	Alla verksamheter och personer i samhället som skapar varor eller tjänster till försäljning.
Obstinat	Trotsig, envis, tjurskallig
Pakt	En överenskommelse om att hålla ihop, inte sällan för att bevara en hemlighet eller för att förbättra sina chanser att vinna fördelar.
Prokrastinera	Skjuta upp (i tid), förhala
Propaganda	Spridning av information som är vinklad/förfalskad för att stärka en viss verklighetsbeskrivning. Oftast i politiskt syfte.
Prototyp	En första provversion av en uppfinning.
Psykos	Ett psykiskt tillstånd där du upplever att verkligheten är förändrad och har svårt att skilja på fantasi och verklighet.
Rejv/Rave	Subkultur med inriktning på fester
Relevant	Något som hör till saken
Replika	Kopia
Tech-världen	Teknikbranschen
Utmärglad	Mycket mager av svält

Kulturella referenser

Apokalypsen

Namnet på världens undergång i Bibeln.

Haram

Betyder *förbjudet* på arabiska och kan slangmässigt betyda ”inte okej”. Syftar inom islam på sådant som är förbjudet för religiösa utövare.

Iliaden och Odysséen

Greklands äldsta kända litterära verk. *Iliaden* berättar om belägringen av staden Ilion och det trojanska kriget. *Odysséen* berättar om Odysseus långa och farofyllda resa över havet från Ilion till ön Ithaka.

Kaninhål

Att snöa in allt djupare på ett specifikt, och oftast smalt, intresseområde. Syftar på den litterära berättelsen *Alice i underlandet* av Lewis Carroll, där Alice trillar ner i ett kaninhål och hamnar i en ny och helt annorlunda värld.

Messias

Ett religiöst begrepp som betyder *den smorde* och syftar på en, av Gud, utsedd härskare över Israels folk, dvs judarna. Inom kristendomen anses Jesus vara Messias.

Moderskepp

En farkost som kan bära flera mindre farkoster ombord. Vanligt inom sci-fi och syftar oftast på ett större rymdskepp. I det här sammanhanget blir ordet ett bildligt uttryck för ursprung och hem.

Ragnarök

Namnet på världens undergång i den nordiska mytologin.

Skansen

Ett friluftsmuseum med nordiska djur i Stockholm som visar hur människor i Sverige levde förr i tiden.

Anglicismer och engelska ord och uttryck

Characterized by	Karaktäriserad/kännetecknad av
Encounters	Möten
Hardware	Hårdvara
Human interaction	Mänskligt samspel
Impressions	Intryck
No offence	Inget illa menat
Nutjob	Knäppskalle
Obvi (förkortning av Obvious)	Uppenbart, självklart
Physical presence	Fysisk närvaro
Retard	Efterbliven (person)
Revolutionary	Revolutionärt, omvälvande, omstörtand
Revolutionize	Revolutionera
Starstruck	Tagen/djupt imponerad av mötet med en känd person/idol
Way back	Sedan lång tid tillbaka

Länklista

Att gå på scenkonst med skolpublik från 13 år:

<https://www.riksteatern.se/barn-och-unga/lorare/att-ga-pa-teater-och-dans-med-barn-och-skolelever/att-ga-pa-scenkonst-med-skolpublik-fran-13-ar/>

Extra förberedelsematerial för elever med särskilda behov:

<https://www.riksteatern.se/forestillinger/fammen>

Lektionsmaterial, lärarhandledningar och pedagogiska verktyg som hjälper dig och dina elever att hitta rätt i dagens medielandskap) från Statens medieråd: <https://www.statensmedierad.se/pedagogiska-verktyg/tips-till-pedagoger>

Vi vill tända en gnista i unga hjärtan

Riksteatern Barn & Unga vill inspirera och utmana den unga publiken med den allra bästa scenkonsten. Det gör vi genom att bjuda in unga i våra kreativa processer och låta scenkonsten vara både bångstyrig, motstridig och underhållande.

Vi bjuder in publiken till en magisk värld som den både kan spegla sig i och inspireras av. Scenkonsten ska spraka och tända gnistor i den unga publiken.

Vi arbetar medvetet och konsekvent med att lyfta olika slags berättelser och uttryck. De produktioner vi turnerar med ska möta dagens unga som de komplexa och unika individer de är.

Delaktighet i praktiken – bli en av våra referensklasser

En referensklass tar del av den konstnärliga processen och tycker till om hela eller delar av en föreställning medan den skapas. På detta sätt är eleverna i högsta grad med och formar föreställningen. Det kan handla om att läsa manus, tycka till om handling och språk, delta i scenografiworkshop eller se delar ur en föreställning och samtala med regissör och skådespelare. Möten kan ske både fysiskt och digitalt. Alla slags klasser i hela landet är välkomna att anmäla intresse.

Läs mer och anmäl ditt intresse här: <https://www.riksteatern.se/barn-och-unga/larare/bli-en-referensgrupp-eller-provpublik/>

Hjälp oss bli bättre

Vi på Riksteatern är måna om att det pedagogiska material vi tar fram är vad du som lärare och pedagog behöver. Därför ser vi gärna att du delar med dig av dina åsikter om denna lärarhandledning till oss. Vad är bra? Vad fungerar mindre bra? Vad har vi missat? Vi vill veta allt, från det stora till det lilla.

Skådespelare

Skådespelare i *Famnen* är Jeff Lindström.

Turnerande team

Det turnerande tekniska teamet för *Famnen* är Markus Wass [ljudekniker], Cilla Berndalen [scenmästare, teknisk samordnare], Lina Wollter [kostym/rekvisitatekniker, turnéledare] och Ivan Wahren [ljus-, videotekniker].

Det är vi som jobbar med *Famnen*

Manus **Nanna Olasdotter Hallberg**

Regi **Lola Zackow**

Medverkande **Jeff Lindström** [skådespelare scen], **Lola Zackow**

[skådespelare video]

Textdramaturg **Ninna Tersman**

Föreställningsdramaturg **Alexander Charlamov**

Scenografi, kostymdesign **Toni Tora Botwid**

Maskdesign **Linda Sandberg**

Ljuddesign **Anna Jondelius**

Ljus-, videodesign **Ilkka Häikiö**

Videodesign **Anna Nordlund**

Scenmästare, teknisk samordnare **Cilla Berndalen**

Kostym/rekvisitatekniker, turnéledare **Lina Wolter**

Ljus-, videotekniker **Ivan Wahren**

Ljudtekniker **Markus Wass**

Ljustekniker repetition **Sofie Andersson**

Marknadsförare **Linda Persson**

Producent **Ann Gustafsson**

Konstnärlig ledare Riksteatern Barn & Unga **Malin Axelsson**

Redaktion lärarhandledning **Beatrice Sehlin Letfors, Joacim Gustafson,**

Ann Gustafsson

Föreställningen är 60 minuter lång.

Läs mer om *Famnen* på riksteatern.se/famnen

RIKSTEATERN

Scenkonst som sätter tankar och känslor i rörelse, för alla överallt.

Närmare 38 000 medlemmar skapar möjligheternas scen och öppnar mötesplatser i hela Sverige.

riksteatern.se/famnen

Riksteatern

145 83 Norsborg

Tel: 08-531 991 00

info@riksteatern.se · riksteatern.se

RIKSTEATERN

